

Sygn. I C 199/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	del. SSR Hanna Kaflak-Januszko
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Elżbieta Drozd

po rozpoznaniu 7 listopada 2018 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. F. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce

Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda A. F. (1) 151 400 zł (sto pięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 102 000 zł od 16 03.2017 r. do dnia zapłaty,

- 49 400 zł od 31.10.2018 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 10 517 zł (dziesięć tysięcy pięćset siedemnaści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Słupsku 3 695, 87 zł (trzy tysiąc sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych 87/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygnatura akt: I C 199/17

UZASADNIENIE

Powód A. F. (1) pozwał Towarzystwo (...) Spółkę Akcyjną w W. o dopłatę 151 400 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (k. 170) zadośćuczynienia za skutki zdrowotne kolizji drogowej, spowodowanej przez kierującego ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

1. **Ustalenia faktyczne**

29 lipca 2016 r. powód uległ wypadkowi komunikacyjnemu. Sprawca od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów ubezpieczony był u pozwanego.

(bezsporne)

W wyniku zdarzenia powód doznał licznych obrażeń (k. 13-14), w tym złamania przedramienia lewego. Uraz ten wiązał się z długotrwałym bólem (przez kilka miesięcy skrajnie dużym) i wymagał leczenia operacyjnego. Było ono ponawiane ze względu na skomplikowane leczenie i trudności, jakie się w nim pojawiły.

Złamanie miednicy powodowało konieczność 6 – miesięcznego odciążenia kończyn dolnych i do 8 miesięcy bólu. Powód leżał ok. 6 tygodni. Przez następne ok. 4 tygodnie miał znacznie ograniczoną zdolność poruszania. Uszkodzona ręka utrudniała pionizację i naukę chodzenia. Jej stan sprawiał, że powód właściwie był jednoręczny przez 2 lata. Dopiero po ostatnim zabiegu ta ręka może pełnić funkcje pomocnicze dla drugiej (możliwy jest tylko tzw. chwyt szczypcowy). Utrzymuje się przykurcz palców. Dlatego powód wciąż wymaga pomocy innych osób. Dysfunkcja ręki nie rokuje ustąpienia. Może nastąpić poprawa funkcjonalności.

Złamanie kości łonowej nie stwarza podstaw do złych rokowań. Złamanie panewki biodra rokuje źle – należy oczekiwać progresji zmian zwyrodnieniowych, skutkujących dolegliwościami i ograniczeniem ruchomości. Będzie potrzebne dalsze leczenie i rehabilitacji ręki, by próbować poprawić jej funkcjonalność.

Powód nie ma możliwości powrotu do pracy jako kierowca. Może pracować ewentualnie w zakładzie pracy chronionej.

Łącznie powód doznał uszczerbku na zdrowiu (bez uwzględnienia obrażeń brzucha i głowy) 84 % : 64 % ogółem w związku z uszkodzeniem ręki, 10 % - złamaniem miednicy, 5 % - złamaniem kości łonowej, 5 % - blizny uda po pobraniu przeszczepów skóry.

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 13 – 18, 99-100, 105-112 i załączona osobno w teczkach, opinia biegłego – k. 128-131, 152, zeznania A. F. – k. 80, M. P. – k. 80v, powoda – k. 173v-174)

Wypadek nie tylko odbił się na samopoczuciu powoda, ale zmienił jego życie. Potrzebne było wsparcia psychiczne bliskich w trakcie trudnego leczenia. Obecnie czas głównie spędza w domu, a poprzednio był aktywny towarzysko. Uwielbiał grać na gitarze, co obecnie nie jest możliwe. Nie może wykonywać zawodu kierowcy ciężarówki. Cały czas się rehabilituje, ale bez poprawy. Wciąż wymaga pomocy przy ubieraniu się, posiłkach i innych podobnych czynnościach życia codziennego.

(dowód: zeznania A. F. – k. 80, M. P. – k. 80v, powoda – k. 173v-174)

Ból ręki zmienia natężenie, ale nie ustaje. Powód stara się brać leki przeciwbólowe, gdy czuje się szczególnie źle.

(dowód: zeznania powoda – k. 173v-174)

Pismem z 23.01.2017 r. (odebrany przez powoda 13.02.2017 r.) powód wezwał pozwanego do zapłaty należnego powodowi zadośćuczynienia (k. 19-22).

Pismem z 23.02.2017 r. pozwany przyznał powodowi 48 600 zł zadośćuczynienia (k. 23-25).

(fakty przyznane)

2. **Ocena dowodów**

W sprawie sporna była wysokość roszczenia. Fakty istotne dla określenia krzywdy ustalono w oparciu o opinię biegłego sądowego, dokumentację medyczną, zeznania świadków oraz powoda. Dowody sąd w całości uznał. Zeznania

były naturalne, nie budziły wątpliwości. Zwykle doświadczenie życiowe wskazywało na zaistnienie sytuacji opisanej w relacjach. Opinia biegłego umożliwiała ocenę skutków zdrowotnych. Sąd nie podzielał zastrzeżeń zgłoszonych po pierwszej opinii, gdyż biegły wskazał, iż zauważa jednoręczność faktyczną ze względu na dysfunkcjonalność uszkodzonej ręki. Nie zaistniały inne okoliczności prowadzące do podważenia opinii. Została sporządzona rzeczowo i logicznie wywiedziona.

3. Ocena prawna

Pozwany jako ubezpieczyciel sprawcy szkody jest odpowiedzialny wobec powoda (art. 436 kc w zw. z art. 822 kc i art. 19 ust. 1, 34 ust. 1 cyt. ustawy z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych ... Dz. U. Nr 124, p. 1152 ze zm.).

Odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotu objętego ubezpieczeniem (art. 13 ust. 2, 36 w/w ustawy ubezpieczeniowej oraz art. 361 kc, art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 kc, które zakreślają rozmiar świadczenia).

Sąd podziela pogląd, iż: „subiektywny charakter krzywdy powoduje, że przydatność kierowania się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia sumami zasądzonymi z tego tytułu w innych przypadkach jest ograniczona. Jednakże ta przesłanka nie jest całkowicie pozbawiona znaczenia, pozwala bowiem ocenić, czy na tle innych podobnych przypadków zadośćuczynienie nie jest nadmiernie wygórowane. Dodatkowo jednolitość orzecznictwa sądowego w tym zakresie odpowiada poczuciu sprawiedliwości i równości wobec prawa, jednak postulat ten może być uznany za słuszny tylko wówczas, gdy da się pogodzić z zasadą indywidualizacji okoliczności określających rozmiar krzywdy w odniesieniu do konkretnej osoby poszkodowanego i pozwala uwzględnić przy orzekaniu specyfikę poszczególnych przypadków (por. wyrok SN z dnia 26 listopada 2009 r., (...), OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 80, LEX nr (...)).”

Dlatego dokonując szacowania, sąd miał na uwadze inne rozstrzygnięcia, które analizuje w zestawieniu z informacją o średniej wysokości odszkodowania za 1 % uszczerbku na zdrowiu. Z publikacji w Rzeczpospolitej z 21.01.2010 r. w wersji internetowej w artykule „Ubezpieczyciel sam wyliczy rekompensatę” – wynika, że w sprawach o zadośćuczynienie średnio sądy zasądzają 2.500 zł za 1 % uszczerbku.

Uszczerbek jest podstawą szacowania wysokości roszczenia. Średnia oznacza występowanie odstępstw w górę i w dół przy badaniu konkretnej sytuacji. Miarkowanie wyliczenia końcowego wysokości szkody, sąd dokonał, badając, które z wymienionych okoliczności wystąpiły 1:

- a) wiek poszkodowanego (zwykle większą krzywdą jest np. kalectwo u młodej osoby),
- b) rodzaj i rozmiar doznanych obrażeń,
- c) intensywność (natężenie, nasilenie) i rodzaj cierpień fizycznych i psychicznych, ich oraz czas trwania (ewentualnie stopień kalectwa),
- e) nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpecenie);
- f) skutki uszczerbku w zdrowiu na przyszłość (np. niemożność wykonywania ulubionego zawodu, uprawiania sportów, pracy artystycznej, rozwijania swoich zainteresowań i pasji, zawarcia związku małżeńskiego, posiadania dzieci, utrata kontaktów towarzyskich, utrata możliwości chodzenia do teatru, kina, wyjazdu na wycieczki),
- g) rodzaj dotychczas wykonywanej pracy przez poszkodowanego, który powoduje niemożność dalszego jej kontynuowania,
- h) szanse na przyszłość, związane np. z możliwością kontynuowania nauki, z wykonywaniem wyuczonego zawodu, życiem osobistym,

i) poczucie nieprzydatności społecznej i bezradność życiowa powstałe na skutek zdarzenia, wywołującego obrażenia ciała,

j) konieczność korzystania ze wsparcia innych, w tym najbliższych, przy prostych czynnościach życia codziennego – oraz szereg innych czynników podobnej natury do wyżej wskazanych,

l) aktualne warunki oraz stopa życiowa społeczeństwa kraju, w którym mieszka poszkodowany – a najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie ,

m) konieczność przedstawiania przez sumę zadośćuczynienia odczuwalnej wartości ekonomicznej, przynoszącą poszkodowanemu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne – nie będącej jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, co wynika z kompensacyjnego charakteru zadośćuczynienia.

Sąd brał pod uwagę także własne rozstrzygnięcia, np.: w sprawie, gdzie została złamana ręka przyznał 10.000 zł odszkodowania; w innej sprawie 1.125 zł z 1 % za doznane uszczerbki w postaci 7 % uszczerbku neurologicznego i 25 % ortopedycznego; 1.400 zł za 1 % przy skręcenie stawów międzypaliczkowych bliższych palca III i IV ręki lewej, naciągnięcie więzadeł kręgosłupa szyjnego, ogólne potłuczenie klatki piersiowej, głowy, powłok jamy brzusznej, gdzie nadal utrzymuje się niewielki pogrubienie uszkodzonych palców, ale powinien nastąpić powrót do pełnej funkcji, a ból jest cały czas odczuwalny; 15.000 zł za złamanie rzepki kolanowej, gdzie pozostała nieznaczna ograniczoność ruchomości kolana i poszkodowany wciąż odczuwa dolegliwości, 80.000 zł przy złamanej miednicy i utracie węchu u 20-kilkuletniej kobiety, 10.000 zł przy 9 % uszczerbku, gdy złamany był bark. Nadmienić można, iż z pewnością wpływ na wielkość zasądzanych świadczeń miał zakres żądań pozwu. W ten sposób powód dookreśla rozmiar odczuwalności swej krzywdy i stąd kwoty w różnych sprawach nie są ze sobą zupełnie proporcjonalnie skorelowane. Szczególnie można to zauważyć, gdy sąd uwzględni całe powództwo, a strona żądała mniej niż średnia zasądzona w innej sprawie. Szacowanie wielkości krzywdy przez strony jest dość subiektywne, ale z pewnością występują także różnice w odczuwalności krzywdy.

Wobec powyższego zgłoszone żądanie, mimo już wypłaconego świadczenia, nie było wygórowane. Powód odniósł poważne obrażenia, które doprowadziły do wysokiego uszczerbku aż po niepełnosprawność. Przeszedł żmudne, bolesne leczenie, które może być jeszcze kontynuowane. Rokowania nie są jednak dobre. Życie powoda uległo diametralnej zmianie, gdyż nie może wykonywać dotychczasowej pracy, korzystać z umiejętności gry na gitarze, jest uzależniony od pomocy innych w wielu prostych czynnościach, zmaga się z nawracającym bólem. Poprzez te przeżycia ograniczył kontakty towarzyskie. Tymczasem jest osobą w sile wieku. Wniosek ten jest aktualny nawet przy przyjęciu, iż należy zarachować świadczenia, które powód uzyskał z innego źródła (jak rzędu 3 000 zł według żony powoda).

Odsetki zasądzono na podstawie art. 481 kc w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Pozwany posiadał możliwość rozważenia przypadku powoda i jako profesjonalista był w stanie oszacować wielkość świadczenia w porównaniu z innymi wypłacanymi. W konsekwencji odsetki od zadośćuczynienia zasądzono zgodnie z żądaniem, w tym także co do rozszerzonego powództwa, co nastąpiło po przeprowadzeniu dowodu z opinii, które strony miały okazję przeanalizować. Tym samym sąd podziela pogląd w kwestii wymagalności przyjęty w lokalnym orzecznictwie.

4. Koszty

O kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z § 2 pkt. 6 rozporządzenia z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... – /Dz.U. 05.1804 / i. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Koszty powoda : 5 100 zł opłata od pozwu, 5 417 zł koszty zastępstwa prawnego.

Sąd nakazał pozwanemu zwrot wydatków na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku, poniesionych na wynagrodzenie biegłego (1 225,87 zł) oraz opłaty od rozszerzonego powództwa (2 470 zł), która nie została uiszczona.

1 przytoczone za A. G. w LexOmega, teza 15 komentarza, gdzie zebrano poglądy wyrażane odnośnie badanej podstawy prawnej w literaturze i orzecznictwie.